

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 358/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

48/2011. (II. 23.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2010. július 22-én előterjesztett **panaszát** a 2011. február 23-án tartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Kaposvári Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2010. július 22-én, a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványán terjesztette elő panaszát, majd azt augusztus 16-án aláírásával is megerősítette.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2-3 hónappal korábban előterjesztett már beadványt a Testületnél, amelyre azonban nem kapott semmiféle választ. A panasz alapjául szolgáló események az alábbiak voltak: 2010. március 19-én, tilos helyen parkolt, egy gyalogátkelőhely előtt, ugyanis nem tartotta be az előírt távolságot. Miután gépkocsijától távozott, a rendőrök, akik ekkor már a helyszínen tartózkodtak, az autót lefényképezték, és közigazgatási bírságot szabtak ki.

Álláspontja szerint a rendőrök nem tettek eleget megelőzési kötelezettségüknek, mivel látták, hogy tilos helyen áll meg, mégsem léptek közbe, ellenben a bírságot kiszabták rá.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Mulasztottak továbbá a rendőrök akkor is, amikor nem intézkedtek a jármű elszállításáról, ezzel a gyalogosokat több mint három órán át veszélynek tették ki. A panaszos úgy érzi, hogy a rendőrök helytelenül nem a veszélyhelyzet felszámolásával, hanem a bírsággal foglalkoztak, holott a bírságnak kellene lennie az utolsó lépésnek.

A fentiek alapján kéri, hogy a Testület vizsgálja meg a panaszát, és az eredményről, illetve a megtett intézkedésekről küldjön tájékoztatást.

2) A Testület munkatársa 2010. július 26-án, telefonon kereste meg a panaszost annak érdekében, hogy a beadványában foglaltakat pontosítsa. Kérdésekre válaszolva a panaszos elmondta, hogy a fent ismertetett tartalmú beadványában utalt korábbi panaszát szintén az elektronikus panaszbejelentő útján tette meg, arról azonban nem rendelkezik visszaigazolással. Mivel a rendszer nem igazolta vissza a küldést, maga sem volt biztos abban, hogy panaszát ténylegesen megküldte. A próbálkozás pontos időpontjára nem emlékszik, de az előterjesztés időpontjaként április elejét jelölte meg.

Beadványát azzal kívánta továbbá kiegészíteni, hogy a rá kiszabott bírságot jogosnak tartja, a szabályszegés elkövetését elismeri. A rendőrök magatartását azonban két szempontból tartja kifogásolhatónak: egyrészt úgy véli, az eljáró rendőrök nem tettek eleget megelőzési kötelezettségüknek, mivel látták, hogy tilos helyen kíván leparkolni autójával, azt végig is nézték, majd miután a panaszos a járművet elhagyta, megbírságotlák. Álláspontja szerint továbbá az eljáró rendőrök azzal, hogy a szabálytalanul leállított jármű elszállításáról nem gondoskodtak, a jármű által keltett veszélyhelyzetet nem szüntették meg, a gyalogosok testi épségének megóvásáról nem gondoskodtak megfelelően.

3) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság levelét, amely értesítést tartalmaz arról, hogy a gépjárművével 2010. március 19-én elkövetett jogellenes cselekmény miatt ellene közigazgatási eljárás indult.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A Kaposvári Rendőrkapitányság vezetőjének válaszlevele arról számol be, hogy az objektív felelősség hatálya alá tartozó szabályszegéseket jellemzően, így a panaszos esetében is, az intézkedő rendőrök PDA készülékkel rögzítették. Ez esetben a felvétel elektronikus úton kerül a szombathelyi adatfeldolgozó egységhez. Az intézkedésről írásos jelentés nem készül, csak a települési naplóban rögzítik az eseményt.

2) A panaszossal szemben eljáró rendőr jelentésében annyit rögzít, hogy a konkrét intézkedésre nem emlékszik, az eseményeket ugyanakkor az aznap vezetett települési naplóban rögzítette.

3) A települési napló tanúsága szerint a panaszossal szembeni intézkedésre 9 óra 8 perckor került sor a F. utcában. Azt megelőzően a rendőrök a K. utcában jártak el pontosan 9 órakor. (A kép pont közötti távolság kb. 70 méter.)

4) A Vas Megyei Rendőr-főkapitányságon működő közigazgatási hatósági szolgálat ügyfélszolgálatának tájékoztatása szerint a panaszos a közigazgatási eljárás megindításáról szóló értesítést 2010. április 1-jén vette át.

III.

1) A Testületnek elsőként abban kellett állást foglalnia, hogy érdemben vizsgálja-e a panaszos beadványát annak ellenére, hogy azt a panaszos a sérelmezett események után több mint négy hónappal terjesztette elő.

A Testület nyilvántartásában nem volt fellelhető olyan irat, amely megerősítette volna a panaszos állítását, miszerint 2-3 hónappal jelen beadvány előterjesztését megelőzően már küldött elektronikus panaszt a Testületnek. Mivel azonban nem zárható ki egyértelműen, hogy a panasz az elektronikus panaszbejelentő rendszer valamilyen hibája miatt nem érkezett meg, a Testület a beadványt határidőben érkezettként befogadta, és érdemben vizsgálni kezdte.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos beadványában kifogásolja, hogy a rendőrök annak ellenére, hogy látták, olyan helyen áll meg, ahol nem lenne szabad, nem avatkoztak közbe, ellenben megvárták, amíg távozik a gépkocsijától, és bírságot szabtak ki rá. Álláspontja szerint eljárásukkal a rendőrök nem tettek eleget megelőzési kötelezettségüknek.

a) A Testület a rendőrök magatartásának értékelésekor az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdése alapján a rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében – egyebek mellett – szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében.

A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 40. § (5) bekezdés e) pontja értelmében tilos megállni a kijelölt gyalogosátkelőhelyen, valamint a gyalogosátkelőhely előtt személygépkocsival, motorkerékpárral, segédmotoros kerékpárral, kerékpárral és kézikocsival 5 méter, egyéb járművel 15 méter távolságon belül.

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 54. §-ában a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének a következő definícióját adja: „aki a [KRESZ] 3. § (2) bekezdésében, 48. § (4), (7) és (9) bekezdésében, 48. § (12) bekezdés c) és d) pontjában, valamint 51. §-ában meghatározott rendelkezés megsértése kivételével a közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 42-51. § szerinti szabálysértés nem valósul meg,

harmincezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható”. A szabálysértés miatt a rendőrség, továbbá a KRESZ 40-41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő helyszíni bírságot szabhat ki.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 21. §-a arról rendelkezik, hogy a gépjármű üzemben tartója, illetve – a törvényben – meghatározott esetben a gépjárművet használatra átvevő személy felel azért, hogy az általa üzemeltetett, illetve használt gépjárművel – egyebek mellett – a járművel történő megállásra és várakozásra vonatkozó, külön jogszabályban meghatározott egyes előírások betartásra kerüljenek. A törvényhely (2) bekezdése értelmében, ha az említett előírásokat megszegik, az üzemben tartóval, illetve a gépjárművet használatra átvevő személlyel szemben 30 000 forinttól 300 000 forintig terjedő közigazgatási bírságot kell kiszabni. A (3) bekezdés alapján továbbá a közigazgatási bírság kiszabásának kizárólag a külön jogszabály szerinti technikai eszközzel készített és továbbított felvétellel dokumentált szabályszegés esetén van helye.

A Kkt. értelmében a Kormány rendeletben állapítja meg azon szabályszegések körét, amelyek esetén az érintett gépjármű üzemben tartója, illetve a gépjárművet használatra átvevő személy közigazgatási bírsággal sújtandó. A közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről a 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet tartalmaz előírásokat. Ennek 4. melléklete rögzíti, hogy a járművel történő megállásra vonatkozó előírások, konkrétan a KRESZ 15. § (1) bekezdés a) pont, és a 40. § (5) bekezdés a), c), d), e), f), g), h), i), j), l), m) pontok megsértése esetén kell közigazgatási bírságot kiszabni.

b) A konkrét esetben a megállási tilalmat figyelmen kívül hagyó panaszossal szemben a rendőrök közigazgatási bírságot szabtak ki.

Ahogy az beadványában maga a panaszos is elismeri, magatartása az említett napon ténylegesen a KRESZ idézett rendelkezésébe, a 40. § (5) bekezdés e) pontjába ütközött, mivel egy gyalogátkelőhely előtt, az előírt távolságot be nem tartva parkolt le. Álláspontja szerint ugyanakkor az utóbb intézkedő rendőröktől elvárható lett volna, hogy a szabályszegő magatartás tanúsításában megakadályozzák.

Az intézkedő rendőrök által vezetett települési napló tanúsága szerint a panaszossal szembeni intézkedésre 9 óra 8 perckor került sor az F. utcában, a közigazgatási hatósági eljárásban felhasznált fényképek rögzítésének ideje pedig 9 óra 6 és 7 perc volt. Ezt megelőzően a rendőrök a K. utcában intézkedtek egy másik gépjárművel szemben, pontosan 9 órakor. A két pont közötti távolság kb. 70 méter. Az eljáró rendőr a Testület megkeresésére azt válaszolta, hogy mivel a sérelmezett események meglehetősen régen történtek, azokra már nem emlékszik.

A Testület a helyzetet a fent utalt jogszabályi rendelkezések ismeretében a következőképpen értékelte. A panaszos azzal, hogy a gyalogátkelőhely előtti, tiltott területen megállt, megvalósította a KRESZ idézett rendelkezésének megsértését, amely a rendőrök oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rögzíti. Eszerint „a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak”. Az Rtv. előírásait a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. §-ának (1) bekezdésében az alábbiakkal egészíti ki: „bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

Ez az intézkedési kötelezettség az Rtv. 1. § (2) bekezdés értelmében a szabálysértések megelőzésére is kiterjed. Ebből az következik, hogy – bár a Kkt. fent idézett 21. § (2) bekezdése a közigazgatási bírság kiszabását elvileg kötelezővé teszi, amennyiben az (1) bekezdésben felsorolt szabálysértések valamelyike megvalósul – a közrend és közbiztonság fenntartásának kötelezettségéből és a polgárbarát rendőrségi működés elvéből következően valóban az az elvárható rendőri magatartás, hogy amennyiben a rendőr észleli, hogy valaki közlekedési szabálysértést készül elkövetni – jelen esetben tilos helyen kíván járművel megállni –, akkor azt figyelmeztetéssel ebben megakadályozza, nem pedig az, hogy bevárja a szabálysértés megvalósulását annak érdekében, hogy büntetést szabhasson ki.

A konkrét helyzetben akkor lett volna lehetőségük az eljáró rendőröknek megelőzni azt, hogy a panaszos a szabálysértést megvalósítsa, ha még olyan időben érkeztek volna a helyszínre, hogy a panaszost leparkolása és/vagy a parkoló járműtől való eltávozása előtt figyelmeztetni tudták volna. Az a kérdés, hogy az arányosság és a tisztességes eljárás követelményével összhangban volt-e a rendőri eljárás, eleve csak ebben az esetben merülhetne fel.

A rendelkezésre álló adatok alapján azonban ezt kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett. Ráadásul azt, hogy a rendőrök csak a panaszos távozása után észlelték a szabálysértést, valószínűbb teszi, hogy a panaszos a kérdéses helyen megállt, hiszen amennyiben a rendőrök látótávolságon belül lettek volna, amikor a panaszos megérkezett, nem valószínű, hogy az általa is tudottan tiltott helyre parkolta volna le a gépkocsiját.

A fentiek alapján a Testület arra a következtetésre jutott, hogy nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme az esettel összefüggésben.

3) A panaszos véleménye szerint mulasztottak továbbá a rendőrök akkor is, amikor nem intézkedtek a tilos helyen parkoló jármű elszállításáról, és ezzel a gyalogosokat több mint három órán át veszélynek tették ki.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint az kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el, *akinek* a rendőri intézkedés alapvető jogát sértette.

A panaszos nem a saját alapjogának sérelmére hivatkozik, hanem azoknak a veszélyeztetésére, akik a járműve által megnehezített kilátású gyalogátkelőhelyen keltek át abban a három órában, amíg a gépkocsi tiltott helyen parkolt.

A Testület ezért a jármű elszállításának elmulasztására vonatkozó – mint nem jogosult által előterjesztett – panasz tekintetében nem foglalhatott állást.

IV.

A Testület a fentiek alapján – figyelemmel az Rtv. 93. § (2) bekezdésére – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2011. február 23.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET